

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Política Monetaria e Sistema Financeiro	Código	611G01024	
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Sanchez Santos, Jose Manuel	Correo electrónico	jose.manuel.sanchez@udc.es	
Profesorado	Martín Legendre, Juan Ignacio Pena Lopez, Jose Atilano Sanchez Santos, Jose Manuel	Correo electrónico	juan.ignacio.martin.legendre@udc.es atilano.pena@udc.es jose.manuel.sanchez@udc.es	
Web	politicamonetariaysistemafinanciero.blogspot.com.es			
Descrición xeral	O principal obxectivo deste curso é proporcionar un marco de análise que permita o estudo sistematizado dos mercados, instrumentos e institucións financeiras, así como do papel dos bancos centrais na instrumentación da política monetaria, en xeral, e na estabilidade financeira en particular. Para iso introdúcense e desenvolven unha serie de conceptos básicos que se espera contribúan á comprensión por parte do alumno de procesos e elementos tales como a determinación do prezo dos activos, a estrutura e funcionamento dos mercados financeiros e o papel da política monetaria na economía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
- Demostrar o papel crucial que desempeña un Sistema Financeiro no marco dunha economía moderna	A2		C1
	A3		
	A4		
	A8		
	A11		
	A12		
- Analizar as características fundamentais (liquidez, rendibilidade e risco) dos principais instrumentos financeiros	A2		C1
	A3		
	A4		
	A11		
	A12		
- Avaliar a influencia dos principais determinantes dos prezos dos activos financeiros	A2		C1
	A3		
	A4		
	A5		
	A7		
	A11		
- Recoñecer os principios básicos que deberían guiar a xestión das entidades bancarias	A1		C1
	A2		C5
	A11		C6
	A12		
- Xustificar a necesidade de regulación e supervisión dos sistemas financeiros	A2		C1
	A11		
	A12		
- Coñecer as principais vías de influencia da política monetaria sobre o prezo dos activos negociados nos mercados financeiros.	A2		C1
	A11		
	A12		

- Comprobar o importante papel dos intermediarios financeiros no mecanismo de transmisión da política monetaria	A2 A11 A12		C1
- Resolver casos prácticos que esixen a aplicación de principios elementais de valoración de activos.	A2 A11 A12		C1
- Usar informacións e datos relevantes co fin de investigar a realidade das institucións e os mercados financeiros.	A10 A11 A12		C1
- Diagnosticar o tono da política monetaria e o grado de presión financeira ao que está sometido o sector privado da economía.	A2 A11		C1
- Manexar fontes documentais en inglés	A11		
- Mostrar interese polas cuestións relacionadas co campo de estudo da Política Monetaria e Sistema Financeiro		B6 B9	C4 C7 C8
- Participar activamente na discusión dos temas abordados no programa da materia		B4 B5	C1 C4
- Colaborar activamente na realización de traballos en equipo	A6 A13	B8	C4
- Apreciar a importancia das consideracións éticas no desenrolo da actividade profesional no sector financeiro		B7	C4 C5
- Avaliar criticamente os principais problemas e desafíos aos que se enfrenta a política monetaria na zona euro	A1 A2 A9	B1 B2 B3	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1.SISTEMA FINANCEIRO: UNHA PRIMEIRA APROXIMACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Sistema financeiro: concepto, estrutura e funcións - Instrumentos financeiros - Mercados financeiros - Institucións financeiras
TEMA 2. MERCADO DE BONOS E TAXAS DE XURO	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Bonos: concepto, clases, prezo e rendimento - O mercado de bonos e a determinación das taxas de xuro - Riscos asociados aos bonos - Estrutura temporal das taxas de xuro

TEMA 3. MERCADO DE ACCIÓNS	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Acción: concepto, características e rendemento - Valoración de accións - O papel do mercado de accións na economía
TEMA 4. MERCADO DE DIVISAS E TIPOS DE CAMBIO	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Divisas e tipos de cambio: conceptos básicos - Factores determinantes dos tipos de cambio - Intervención dos bancos centrais nos mercados de divisas
TEMA 5. BANCOS E XESTIÓN BANCARIA	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - O balance dos bancos comerciais - Principios básicos da xestión bancaria - Regulación bancaria
TEMA 6. POLÍTICA MONETARIA	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Papel do sistema financeiro no mecanismo de transmisión monetaria - Política monetaria e inflación de activos - A política monetaria na Eurozona

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A8 B7 B9	17	34	51
Lecturas	A2 A8 A11 C6	0	10	10
Solución de problemas	A2 A9 A13 B3 B4 C1 C6	10	14	24
Discusión dirixida	B4 B6 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Proba de resposta múltiple	A2 A4 B1 B5	2	20	22
Traballos tutelados	A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B3 C1	5	10	15
Proba mixta	A3 B8 C1	2	20	22
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte do profesor, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgúns preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe
Lecturas	Conxunto de textos e documentación escrita que se usan como fonte de profundización nos contidos traballados.
Solución de problemas	Técnica mediante a que se ten que resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se traballaron, que pode ter máis dunha posible solución.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Proba de resposta múltiple	Proba obxectiva na que se formulan cuestións en forma de pregunta directa, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida
Traballos tutelados	Actividade deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes. Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.
Proba mixta	Probas utilizadas para a avaliación da aprendizaxe que se realiza co obxectivo de avaliar coñecementos, capacidades e destrezas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Traballos tutelados Lecturas	<p>Atención e resolución de dúbidas relativas aos contidos explicados na sesión maxistral ou que xorden nos procesos de resolución de casos prácticos e na discusión de casos.</p> <p>Realizaranse tutorías individualizadas a través de correo electrónico, Teams y Moodle.</p> <p>As Tutorías de Grupos Reducidos (TGR), que poderán impartirse de forma presencial ou online, dividiranse en 3 sesións por grupo de 1 hora de duración cada sesión, e prevese que a súa programación teña lugar en torno ás semanas 7 e 13 do cuadrimestre.</p> <p>Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de tutorías compatible coa súa dedicación.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A3 B8 C1	<p>O exame final consistirá nunha única proba escrita de carácter teórico-práctico que permita avaliar o nivel de coñecemento do alumno sobre os contidos recollidos no programa e desenvolvidos na aula</p> <p>A parte teórica do exame poderá incluír preguntas tipo test.</p> <p>Na parte práctica valorarase especialmente a capacidade de aplicar os conceptos e principios abordados na parte teórica para resolver casos prácticos.</p>	50
Proba de resposta múltiple	A2 A4 B1 B5	Proba obxectiva na que se formulan cuestións en forma de pregunta directa, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida. Ao longo do curso faranse dúas probas obxectivas tipo test.	20

Traballos tutelados	A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B3 C1	Actividades deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes. Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.	30
Outros			

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

1. Condicións de realización dos exames: durante a realización dos exames está prohibido acceder á aula con dispositivos que permitan a comunicación co exterior e almacenamento de información, salvo que o propio deseño da proba así o esixa (e neste caso so poderá usarse esta conexión co exterior e/ou o almacenamento de información para os fins marcados polos docentes). Poderá ser denegada a entrada á sala de exame con este tipo de dispositivos. Salvo aviso previo do contrario, tampouco está permitido o uso de calculadoras durante a realización das probas presenciais.

2. Identificación do estudante: O estudante debe acreditar a súa personalidade conforme á normativa vixente.

B) TIPOS DE CUALIFICACIÓN

Cualificación

de Non Presentado: Outorgarase esta

cualificación ao estudantado que só participe en actividades de avaliación que

teñan unha ponderación inferior ao 20% da cualificación final, con

independencia da cualificación obtida.

O alumnado que teña recoñecida a dedicación a tempo parcial ou con exención de asistencia seguirá o mesmo sistema de avaliación que o que está a tempo completo.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN

Primeira oportunidade: na primeira oportunidade poderase engadir á cualificación final (avaliación continua+exame final) até un máximo dun punto extra vinculado á participación activa nas aulas e titorías da mesma

Na proba mixta, que se realizará na convocatoria oficial (data do calendario oficial de primeira oportunidade, na resposta ás preguntas do bloque teórico que esixan desenvolver por escrito a resposta, valoraranse especialmente, además dos coñecementos, as capacidades de análise e síntese do alumno. Na parte práctica valoraranse especialmente a capacidade para aplicar os conceptos e principios abordados na parte teórica para resolver casos prácticos. A puntuación da proba establécese sobre un máximo de 4 puntos.

Segunda

oportunidade e convocatoria adiantada de decembro: Na data e hora establecidas no calendario académico oficial para

a realización da proba de avaliación correspondente á segunda oportunidade,

realizarase un exame que constará de dúas partes. Por un lado, unha primeira

parte xeral, que representa un 50% da nota final que se suma a cualificación

obtida polo/a alumno/a nas probas de avaliación continua realizadas ao longo do

cuadrimestre. Por outro lado, unha segunda parte específica para que os

alumnos/as que o desexen poidan recuperar a cualificación correspondente ás

probas e actividades contempladas na avaliación continua programadas e realizadas

ao longo do cuadrimestre (probas test, problemas e outras actividades

avaliables). A realización desta parte específica consistirá nunha serie de

preguntas, exercicios e/ou casos prácticos cos que se avaliará a adquisición do

tipo de competencias requeridas para superar as probas de avaliación continua

realizadas durante o cuadrimestre. Esta parte do exame permite acadar un máximo

do 50% da nota final. Deste xeito, todos/as os/as alumnos/as estarán en condicións

de acadar na segunda oportunidade un 100% da cualificación. Esta mesma

posibilidade darase aos estudantes da oportunidade adiantada.

Nota: o alumno/a que realiza a

parte específica da proba de avaliación final programada para a segunda

oportunidade enténdese que renuncia a cualificación obtida pola realización das

probas e actividades avaliáveis contempladas no proceso de avaliación continua

desenvolvido durante o cuadrimestre.

D) OUTRAS NORMAS DE AVALIACIÓN:

- Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia: Esta situación deberá ser posta en coñecemento do profesor ao comezo do curso e acordarase un calendario compatible coa súa dedicación salvo no caso das probas finais. Neste caso, os criterios de avaliación rexerese pola realización dunha proba mixta cun peso do 100% sobre a nota. Nesta proba inclúranse preguntas teóricas e prácticas e o alumno terá que demostrar ter acadado as competencias e os resultados de aprendizaxe da materia.

- Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con

?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - MISHKIN, F.S. (2014). Moneda, Banca y Mercados Financieros. Pearson - ANDREU, J.M. (2000). Sobre los fundamentos del dinero y la banca. Madrid: Dikinson - ANALISTAS FINANCIEROS INTERNACIONALES (2008). Guía del Sistema Financiero Español. Madrid: Ediciones Empresa Global - BANCO CENTRAL EUROPEO (2005). Burbujas del precio de los activos y política monetaria. Burbujas del precio de los activos y política monetaria, Boletín Mensual del Banco Central Europeo, - PAREJO GAMIR J.A. et al. (u.e.). Manual del Sistema Financiero Español. Barcelona: Ariel - SERVICIO DE ESTUDIOS DEL BANCO DE ESPAÑA (1997). La política monetaria y la inflación en España. Madrid: Alianza Editorial - SERVICIO DE ESTUDIOS DEL BANCO DE ESPAÑA (2005). El análisis de la economía española. Madrid: Alianza Editorial - BANCO CENTRAL EUROPEO (2004). La política monetaria del BCE. Banco Central Europeo
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - BALL, L. (2009). Money, Banking and Financial Markets. New York: Worth Publishers - MISHKIN, F.S. (2004). The Economics of Money, Banking and Financial Markets. Londres: Pearson-Addison Wesley - DE GRAUWE, P. (2009). Economics of monetary union. Oxford: Oxford University Press - CECCHETTI, S.G. y SCHOENHOLTZ, K. I. (2017). Money, Banking and Financial Markets. Boston: McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Principios de Microeconomía/611G01001
 Principios de Macroeconomía/611G01005
 Política Económica/611G01013
 Macroeconomía/611G01017

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Métodos Estadísticos e Introducción á Econometría/611G01019

Materias que continúan o temario

Finanzas Internacionais/611G01037
 Mercados e Intermediarios Financeiros/611G01038

Observacións

1. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:a. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informáticob. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos2. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.3. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías